

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 novč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 novč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: 20 celotno leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje sledeče

volilske shode:

za Rocol: danes, dne 21. t. m. ob 8. zvečer v prostoru „Gospod. društva“.

za Sv. Ivan: jutri, 22. t. m. dopoldne po procesiji v prostoru „Konsumnega društva“ pri cerkvi.

Poleg teh shodov se vrše tudi sledeči

volilski sestanki:

za Opčine: danes, 21. t. m. ob 8. zvečer v „Konsumnem društvu“.

za Sv. Križ: jutri, 22. t. m. ob 11. dopoldne v prostorih g. Ivana Košute p. d. „Pirčevega“.

za Bazovico: jutri, 22. t. m. ob 4^{1/2} popoldne v gostilni „pri Lipi“.

Okoličani! Volilci I. volilskega razreda!

Kandidatje političnega društva „Edinost“ za volitev v ponedeljek, dne 23. t. m., so sledeči:

I. VOLILNI OKRAJ (Škedenj, Sv. Mar. Magd. Zgornja in Spodnja):

Anton Sancin pok. Matije, trgovec v Škedenju.

Dr. Josip Wilfan, odvetnik.

II. VOLILNI OKRAJ (Rocol, Lonjer, Sv. Ivan, Kolonja, in Konkonej):

Josip Negode pok. Antona, kamnosek na Vrdeh.

Dr. Otokar Rybář, odvetnik.

III. VOLILNI OKRAJ (Bazovica, Lipica, Padriče, Trebče, Gropada, Bane, Opčine, Prosek, Kontovelj, Sv. Križ, Barkovlje, Rojan in Greta):

Venceslav Černigoj, uradnik južne železnice,

Karel Malalan pok. Ivana Mar, podjetnik na Opčinah,

Ivan Renčelj od Ivana, uradnik v pokoju,

Dr. Edvard Slavik, odvetnik.

Okoličani! Volilci I. razreda! Oddajte v ponedeljek, dne 23. t. m., svoje glasove složno o tem kandidatom.

Politično društvo „Edinost“.

Volilci I. mestnega volilskega razreda.

V ponedeljek dne 23. t. m., kliče Vas vaša občinarska in narodna dolžnost na volišče. V treh volilnih razredih, so naši volilci sijajno dokazali, da umevajo v polni meri te svoje dolžnosti. Posnemajte jih tudi Vi in oddajte v ponedeljek, dne 23. t. m., vsi do zadnjega svoje glasove slovenskim narodnim kandidatom, ki so:

I. volilni okraj (Sv. Vid):

Makso Cotič pok. Josipa, urednik,

Filip Ivanišević od Josipa, trgovec,

Dr. Edvard Slavik, odvetnik.

II. volilni okraj (Staro mesto):

Filip Ivanišević od Josipa, trgovec,

III. volilni okraj (Novo mesto):

Matko Mandić pok. Matka, urednik,

Jernej Pinter pok. Jerneja, bančni uradnik,

Dr. Otokar Rybář, odvetnik,

Dr. Edvard Slavik, odvetnik.

IV. volilni okraj (Nova mitnica s Škorkljo):

Srečko Bartelj od Josipa, trgovski prokurist,

Dr. Ferdinand Černe, odvetnik,

Fran Kravos pok. Josipa, zasebni uradnik,

Dr. Otokar Rybář, odvetnik.

V. volilni okraj (Stara mitnica s Kjadinom):

Fran Koinik pok. Benedikta, uradnik drž. železnice,

Dr. Edvard Slavik, odvetnik,

Dr. Josip Wilfan, odvetnik.

VI. volilni okraj (Sv. Jakob):

Dr. Josip Wilfan, odvetnik.

Politično društvo „Edinost“.

Poslanska zbornica.

DUNAJ 30. (Izv.) Zbornica je odšla danes zvečer na poletne počitnice. Po burnem včerajšnjem večeru je bila današnja seja popolnoma mirna. Najprej je bil sprejet proračunski provizorij tudi v tretjem čitanju, nato pa skoro brez debate podaljšan poslovniški provizorij do 15. maja 1919. — Zbornica je nato razpravljala o celih vrstih manjših socialno-političnih in narodno-gospodarskih zakonih, ki so bili vsi sprejeti v smislu odsekovih predlogov.

Zbornica se sestane zopet šele septembra meseca. Prihodnji teden se snide še gosposka zbornica, kjer se bo pri debati o proračunskem provizoriju razpravljalo tudi o vnanje-političnem položaju.

V naslednjem podajamo sejno poročilo:

Zbornica je na svoji današnji seji sprejela proračunski provizorij tudi v tretjem čitanju, nakar se je takoj pričela razprava o poslovniškem provizoriju. Seja je bila za kratek čas prekinjena, da so se vpisali govorniki v govorniško listo, nakar je poročevalec dr. Rosner otvoril razpravo.

Manjšinski poročevalec posl. Durich je ostro kritiziral včerajšnje izbruhe poslanca Steinwenderja in izjavil, da se tudi pri ostrih kritikah ne sme postopati na način, ki je razžaljav. Posebno pa naj si poročevalec dobro premisli, predno prične na tak način kritizirati in rabiti izraze, ki so poniževalni ne le za zbornico, ampak tudi za njega samega. Govornik je nato utemeljeval svoj resolucijski predlog glede spremembe sedanjega državnega sistema in svoj minoritetni votum, naj preide zbornica preko tega predmeta na dnevni red.

Nato je govoril manjšinski poročevalec posl. Exner.

Zbornica je sprejela predlog poslovniškega odseka glede podaljšanja sedanjega provizorija do 15. maja 1913 in odklonila vse manjšinske predloge.

Sprejeti sta bili dve resoluciji, ki pozivljata vlado, naj predloži zakonski načrt o spremembi sedanjega dijetnega sistema in v katerih se pozivlja predsednik, naj postavi definitivno poslovniško reformo kot prvo točko na dnevni red.

Zbornica je sprejela v današnji sklepni seji veliko število predlogov in predlogov. Odobrena je bila trgovinska pogodba z Japonsko in po daljši debati je bil s 145 proti 87 glasovom sprejet predlog, da naj vlada predloži zakonsko osnovo o nadomestitvi delavske knjžice z legitimacijo. Sprejet je bil dalje predlog o zvišanju pokojnine vdovam državnih uslužbenecv, četudi se je vladni zastopnik temu energično protivil in sicer iz finančnih vzrokov. Konečno je zbornica sprejela še poročila imunitetnega in legitimacijskega odseka in odseka za pomoč v sili, s čemer je bil dnevalni d. d. izčrpan.

Zbornični predsednik Sylvester je zaključil sejo in naznanil, da se naznanil prihodnja seja pismenim potom.

DUNAJ 20. (Izv.) Vlada je danes predložila zakon o zavarovanju rudarjev za nezgode. Zakonska osnova postavlja rudarje v isto kategorijo, kakor industrijske delavce.

Interpelacija posl. Rybářa o zapostavljanju Slovencev pri tržaških državnih uradih.

DUNAJ 20. (Izv.) Poslanec dr. Rybář je vložil danes na celokupno ministrstvo in-

terpelacijo, ki ostro pobija italijanske trditve, da vlada tržaške državne urade slovenizira. Obširna interpelacija navaja statistične podatke, iz katerih sledi, da so Slovenci in sploh Jugoslovani pri tržaških državnih uradih, ki so namenjeni pretežno večini Slovencev, krivično zapostavljeni, ker se nahaja v njih dve tretjini italijanskih uradnikov. Interpelanti zahtevajo od vlade, da posveti tem neznosnim razmeram malo več pozornosti in vendar enkrat vstreže opravičnim slovenskim narodnim težnjam in zahtevam.

Popravek. V naše včerajšnje parlamentarno poročilo se nam je vrnila neljuba pomota, katero so si čitatelji gotovo sami popravili. Glasilo bi se moralo: Združile so se vse slovanske stranke, ne izvemši Poljakov, v protestu proti nemški oholosti in ne, kakor je bilo pomotoma napisano, — izvemši Poljakov.

Zavezniška kriza.

ATENE 20. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Tuzajšnji bolgarski poslanik je izročil včeraj grški vladi noto, v kateri protestira proti preganjanju Bolgarov v Solunu. Grška vlada bo najbrže na bolgarski protest odgovorila z dolgo listo, v kateri bo navedla celo vrsto slučajev o grozodejstvih, katere uganjajo Bolgari nad Grki.

SOFIJA 20. (Izv.) „Večerna Pošta“ poroča, da je prišlo pri Purniji do manjšega spopada med bolgarskimi in srbskimi četami, Bolgari so imeli sedem mrtvih.

BELGRAD 20. (Izv.) V mestu so zopet razširjene govorice, da se namerava prestolonaslednik Aleksander odpovedati vseh pravic do prestola, če bi vlada le za picčo odnehala napram Bolgarski. Prestolonaslednik stoji neomajno na stališču, da Srbija ne sme popustiti, pa četudi pride do vojne.

DUNAJ 20. (Izv.) Kakor znano, je grška vlada sprejela povabilo Sazonova h konferenci balkanskih ministrskih predsednikov v Petrogradu in to tem z večjim veseljem, ker je bila ravno Grška ona država, ki je prva sprožila idejo sestanka ministrskih predsednikov. A v dunajskih diplomatskih krogih izjavljajo, da je čisto izključeno, da bi rusko posredovanje vsebovalo tudi grško-bolgarski spor. Grška in Bolgarska morata medsebojne diference sama poravnati in se Rusija v ta spor ne sme vtikati.

BELGRAD 20. (Kor.) Vladni organ „Samouprava“ konstatira, da je Bolgarska srbski predlog glede demobilizacije obeh armad, odklonila. V bolgarskem odgovoru izražena trditve, da je bila Bolgarska le iz varstvenih ozrokov primorana koncentrirati svojo armado ob srbski in grški meji, nikakor ne odgovarja dejstvu, ker dosedaj niso niti Grki niti Srbi prekoračili meje, pač pa so to ponovno storili Bolgari. Srbija je s svojim demobilizacijskim predlogom, katerega pa je Bolgarska odklonila, podala nov dokaz svoje miroljubnosti.

BUKAREŠT 20. (Izv.) Listi poročajo, da je zadnje dni pristalo v rumunskih pristaniščih nenavadno mnogo ruskih parnikov, ki so pripeljali velike zaloge municije in ruskih prostovoljcev. Municija je bila takoj izkrcana in odpeljana v Srbijo. V rumunskih političnih krogih izjavljajo, da je napetost med Srbijo in Bolgarsko sedaj veliko večja in bolj nevarna kot pred carjevo brzoljavko. Nedvomno je, da bo Rumunska za slučaj vojne mobilizirala vso svojo armado.

BELGRAD 20. (Izv.) „Politika“ poroča, da je dobila vlada zaupno obvestilo, da je Bolgarska mobilizacija že popolnoma končana.

CETINJE 20. (Izv.) Kralj Nikola je izdal novo armadno povelje, ki odreja nadaljno mobilizacijo 9000 mož, ki bodo nemudoma odposlani v Peč.

DUNAJ 20. (Izv.) Balkanska situacija je tudi danes še nespremenjena. Iz Belgrada so došla poročila, da je ministrski predsednik Pašić izjavil poslancem, da še ni obupati nad položajem, ki je sicer jako resen, ker še niso izčrpana vsa diplomatska sredstva. Vest, ki so prišle včeraj iz Sofije, da namerava Bolgarska staviti Srbiji danes ultimatum, se niso uresničile. V krogih ruske diplomacije se poudarja, da se je treba ogibati prepesimističnih misli. Skoro gotovo je, da konečno vendarle pride do konference ministr. predsednikov v Petrogradu in kakor hitro se to zgodi, je tudi utemeljeno upanje, da se bodo zavezniki izognili obožnemu konfliktu. Ta kriza bo trajala sicer še precej dolgo, a potem ko pride do petrogradske konference, se bo morda le ugodno rešila.

Vsekakor je potrebno, da Bolgarska nekoliko revidira svoje intransigentno stališče.

Bivši bolgarski ministrski predsednik Gešov se nahaja že od včeraj na Dunaju in zatrjuje se, da se je danes zgledil v avstrijskem zunanjem uradu, kjer je konferiral z avstrijskimi državniki.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 20. (Izv.) Zbornica je bila danes odgodena do prihodnjega tedna. V četrtek se vrši še ena in sicer zadnja seja pred počitnicami. V vladnih krogih izjavljajo, da se bo opozicija jesenskega zasedanja zbornice morala vdeležiti, ker bodo na vrsti tako važne predloge, da jih opozicija ne bo mogla prezreti in sicer poročavljeneje uprave in novi državljanski zakonik.

Ogrski ministrski svet.

BUDIMPEŠTA 20. (Izv.) Po seji poslanske zbornice se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o hrvaškem vprašanju. O rezultatih seje se varuje najstrožja tajnost.

Tiszin kabinet na Dunaju.

DUNAJ 20. (Izv.) Začetkom prihodnjega tedna pridejo vsi ogrski ministri na Dunaj in sicer v svrhu pogajanj glede potrebnih naknadnih vojaških kreditov.

Baron Hazay na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 20. (Kor.) Honvedski minister odide v nedeljo popoldne na Dunaj.

Nov španski infant.

SAN ILDEFONSO 20. (Kor.) Španska kraljica je ob 1:30 ponoči povila princa.

Specijalno grško odposlanstvo na Dunaju.

DUNAJ 20. (Kor.) Danes dopoldne je dospelo semkaj specijalno grško odposlanstvo, da notifikira nastop kralja Konstantina. Cesar bo sprejel jutri odposlanstvo v posebnih avdijenci.

Viljem obišče angleškega kralja.

LONDON 20. (Izv.) Nemška cesarska dvojica pride meseca novembra z novoporočencema vojvodo Chumberlandskim in princoso Viktorijo Luizo v London na obisk k angleškemu kralju.

Arretacija dveh nevarnih ponarejevalcev denarja.

BUDIMPEŠTA 20. (Izv.) Polcija je potem neke zaupne ovadbe aretirala danes dva jako spretna ponarejevalca denarja. Pri hišni preiskavi je zaplenila 2000 kosov 50 kronskih ponarejenih bankov. Ravnateljstvo Avstroogrške banke je izjavilo, da ti falzifikati prekašajo po svoji popolnosti vse, kar se je dosedaj na tem polju izsledilo.

Silka narodnega nazadovanja v Gorici.

(Dopis iz Gorice.)

Kam jadrano v Gorici v gospodarskem oziru, naj dokazujeta sledeča zgleda:

Pokojni I. D. je kupil na premeten način od prav zagrizenega Italijana in magistratovega uslužbenca hišo na vogalu Gosposke in Semeniške ulice. Najlejša pozicija je to za trgovino in obrt. Hiša je obrestovala glavnic 80.000 K po 5%. To hišo je pred nekaj dnevi kupila na javni dražbi — Lega Nationale za 29.000 K. Tu je prešla lepa slovenska posest zopet v laške roke, pa še kakšne!!

V terek pa je bila prodana na dražbi znana trgovina gosp. A. J. nasproti škiciji. Sodna cenitev je znašala okroglo 29.000 K. Resnična vrednost je seveda mnogo večja. Neka laška družbica je kupila vse vkup za okroglo 12.000 K. Par ur pozneje je oddala ta družbica vso trgovino nekemu Lahu za 16.800 K, torej z dobičkom čez 4.000 K. In ta Lah hoče biti naslednik Slovenceu J. Pri naših razmerah je vse mogoče, da bodo Slovenci odslej to prodajalno bolje podpirali, nego so jo doslej, ko je bila v slovenskih rokah!!

Koliko slovenskega imetja je šlo tu zopet v laške roke!! Ali je bilo res treba, pognati tako lepo trgovino na kant? Največja modrost, ki zdaj vlada v gotovih slovenskih krogih, je pač ta: kako bi se z brezobzirnostjo in brezsrčnostjo uničilo čim več narodnega imetja in narodnih eksistenc! O teh razmerah bo treba še večkrat poročati javnosti! Le čudno je, da slovensko časopisje dosledno zamolčuje oduševstvo, ki je zavladalo nad nami!

Naši trgovci zdihujejo vsi zapored in gledajo s strahom v bodočnost. — Tožljivo

po vsej pravici, kako slabo so podp'rani od slovenskega kupujočega občinstva. Resni ca je to! Mnoge naše Slovence vidimo le po tujih trgovinah, gostilnah, kavarnah! Nekaj strašnega je to, kar moramo, žal, konstatirati! Kam naj vodi tako ravnanje? Ali tudi mnogi trgovci in obrtniki ne dajejo najboljšega izgleda! Tudi njih videvamo čisto v lokalih, kjer bi jih ne smeli videti nikdar!!

Ali kaj naj rečemo, ko dobivamo od slovenskih trgovcev in obrtnikov cirkularje, oferte, cenike, razne druge tiskovine — vse iz tujih tiskaren. Zidovi so včasih polni plakotov slovenskih firm, — ali ves zaslužek je šel v tuje roke. S kako pravico naj tak Slovenec reflektira na slovenske odjemalce, ki čitajo tudi take stvari in si jih zapomnijo.

So pač res žalostne te razmere in treba je prav tako v resnici najresnejšega dela, da se vse to izpremeni vsaj nekoliko na bolje, kajti sicer zadene Slovenstvo v Gorici splošen polom.

Za občinske volitve.

Pozor volilci I. razreda v II. in III. okoličanskem volilnem okraju!

Legitimacije, ki so jih dobili volilci, so v mnogih slučajih zgrešene: zapisano je krivo volišče. Nekateri volilci s Proseka imajo zapisano v legitimaciji kot volišče — Opčine, na drugi strani pa volilci z Opčin iz Trebče pa Prosek namesto Opčin.

Mestni magistrat sedaj razglašaa uradno, da smejo volilci s tako pogrešnimi legitimacijami, če so le pravilno vpisani v volilskih imenikih dotičnih volišč, voliti brez nadaljnega na tistih voliščih, kamor krajevno v resnici pripadajo.

Prav tako opozarjamo volilce II. okoličanskega okraja, naj natančno pregledajo svoje legitimacije in v slučaju, da bi bile tudi tu kaše pomote, stvar nemudoma sporoče naši volilni centrali, da se stvar uredi čim prej.

Ne do 2, temveč do 1.

Opozarjamo okoličanske volilce, da se bo volitev v I. okoličanskem volilnem razredu dne 23. t. m. vršila od 9 dop. do 1. pop., kakor je uradno razglašeno. Na nekaterih legitimacijah je pomotoma (?) naznanjen čas volitev od 9 dop. do 2 pop., kar pa ni resnično. Volitev se zaključijo ob eni popoldne!

Pozor volilci na Vrdeli, Kolonji in Kontovelu!

Mestni magistrat je pomotoma (?) razglasil, kakor je bilo čitati v italijanskih listih, da se bo vršila volitev dne 23. t. m. v italijanski občinski šoli na Vrdeli, dočim pa imate v legitimacijah zabeleženo kot volišče slovensko občinsko šolo na Vrdeli. Sedaj se popravlja ta pogreška in se bo vršila volitev v slovenski šoli.

Volišča za I. okoličanski volilski razred.

I. volilni okraj (Škedenj, Sv. Mar. Magd. Zg. in Spod.):

Eno volišče: gostilna Subletta, pol. št. 31. pri Sv. M. Magd. Spod.

II. volilni okraj (Lonjer, Katinara, Rocol, Vrdela, Kolonja, Konkonel):

1. volišče: gostilna „Nichetto“ v Rocolu za Lonjer, Katinara in Rocol;

2. volišče: obč. slovenska šola na Vrdeli za Vrdelo, Kolonjo in Konkonel.

III. volilni okraj (Rojan, Greta, Barkovlje, Sv. Križ, Prosek, Kontovelj, Opčine, Bane, Trebče, Padriče, Gropada Lipica in Bazovica):

1. volišče: obč. šola v Rojanu za Greto, Rojan, Barkovlje in Piščance;

2. volišče obč. šola v Bazovici za Bazovico, Lipico, Gropado in Padriče;

3. volišče obč. šola na Opčinah za Opčine Bane in Trebče;

4. volišče: obč. šola na Proseku za Prosek, Miramar, Kontovelj in Sv. Križ.

Opozarjamo zlasti volilce pri Piščancih, da volijo v Rojanu, ne pa na Opčinah, volilce v Trebčah in Banah pa, da sedaj nimajo svojega lastnega volišča, temveč volijo na Opčinah.

Volitev se bo vršila v ponedeljek dne 23. t. m. od 9 dopoldne do 1. popolne.

VOLIŠČA

za I. mestni volilski razred.

Za volitve v ponedeljek dne 23. t. m., so določena sledeča volišča:

I. volilni okraj (Sv. Vid): telovadnica v ul. della Valle.

II. volilni okraj (Staro mesto): gledališče Verdi.

III. volilni okraj (Novo mesto): obč. šola v ul. Nuova št. 25.

IV. volilni okraj (Nova mitnica s Škorkljo): občinska šola v ul. Giotto.

V. volilni okraj (Stara mitnica s Kjadinom): občinska šola v ul. Parini, vhod v ul. Parini.

VI. volilni okraj (Sv. Jakob): obč. šola v ulici delle Scuole nuove št. 12.

Volitev se bo vršila od 10 dop. do 1. popoldne.

Zaupniki, kateri so bili imenovani članom komisij ali zaupnikom stranke pri volitvah, naj zagotovo vsprejmejo to zapuano jim čast. Če bi kdo slučajno ne mogel sprejeti, ker je res zadržan, naj to prijavi polit. društvu pravočasno.

Shod v Barkovljah.

Posvetovanje je otvoril zborovalec g. Jakob Starc s kratkim obvestilom, da se danes predstavijo kandidati za I. razred v III. okoličanskem volilnem okraju: Venceslav Černigoj, Ivan Renčelj in dr. Edvard Slavik, dočim četrti kandidat Karel Malalan ni utegnil priti.

Prvi je izpregovoril g. Venceslav Černigoj. Glavne misli njegovih izjavljanih so bile: Doslej ni aktivno nastopal v političnem življenju, vendar pa je že vrsto let zasledoval boje tržaških Slovencev. Morda bo tu pa tam malo nezaupanje, ker je uradnik, četudi ne državni. No, on meni, da tudi uradnike treba ločevati med dobre in slabe. Dobri uradnik skuša vsikdar biti posredovalcem med oblastmi in željami ter potrebami naroda. V tem smislu hoče biti on, ako bo izvoljen — dober uradnik: povsosedevatelji koristi naroda. V ta namen bo vedno iskal kontakta z volilci, katere prosi naj mu tudi oni prihajajo nasproti.

Kakor prvi in glavni cilj morajo imeti tržaški Slovenci pred očmi narodno borbo. Na tem ozemlju, tem biseru ob Adriji, biva slovenski rod že 13 stoletij. Ta biser moramo ohraniti svojemu narodu! Ta ideal naj ujedinija vse naše sile!

Ta boj za narodni obstanek pa pomenja ob enem tudi boj za naše kulturne potrebe. In te niso še dovolj zavarovane. Nimamo še zavetišč, nimamo otroških vrtcev (razum onih, ki jih vzdržuje naša lastna požrtvovalnost, občina nam noče dati ne strokovnih, ne obrtnih šol).

Istotako zanemarlja občina gospodarske potrebe naše okolice. A ravno v tem je velika nevarnost, kajti te gospodarsko jak narod ima moči in odporne sile proti sovražniku narodnega obstanka.

Slednjic treba misliti tudi na socialne interese, ki so tudi velike važnosti za razvoj naroda.

Za vse te raznolike potrebe se morajo zavzemati naši zastopniki ter uravnjavati svoje delo po geslu: z narodom za narod! Le tako bi mogli srečno izvojevati ta boj, da se bomo mogli, ko bo dobojevan, oddahnil v zavesti: pod svojo streho smo in ni se nam več bati za našo bodočnost!

Kandidat dr. Edvard Slavik se je spominjal najprej bivšega zastopnika tega okoliškega okraja, pok. Alojzija Gorjupa, ki je bil vsikdar eden najboljših naših mož in pravi vzor požrtvovalnosti na delu za koristi naroda (Vsi so vsikičnikli: Slava njegovemu spominu!).

Potem je zahvaljeval bivše zastopnike tega okraja, Sv. Martelanca, dr. Martinisa in Josipa Pertota na njih zvestobi v vršenju zastopniške važnosti. (Burno pritjevanje).

Potem je izvajal govornik: Mi se borimo za ekzistenco naroda. Ta boj bijemo mi iz ljubezni do naroda. Od tega boja ne odnehamo, dokler ne bo naš narod mogel živeti svojega svobodnega in samostojnega življenja. A v svojih konsekvencah se bilje ta boj tudi za koristi posamičnih individuvov, ker to je ob enem boj za kruh in kulturo. A da bo ta naš boj uspešnejši, mora biti naše prva skrb, da se volilna pravica drugače uredi, ker tudi sedanji volilni red je krivičen za nas. Mi moramo zahtevati, da se bodo vsi naši glasovi združevali v boju za naše cilje. Jedinii pravičen volilni red bi bil oni po proporcionalnem sistemu. Le po tem sistemu bomo mi primerno zastopani in bi dosegli, da se razbije moč sedaj vladajoče krivične in nasilne stranke. Mi tvorimo skoro tretjino prebivalstva in plačujemo temu primerno davka. A ne le, da se od tega denarja ne porablja nič v našo korist, ampak celo proti nam! Zato bodi naša glavna naloga, da strmoglavimo to stranko! In če potreba, tudi z obstrukcijo. V boju za proporcionalni volilni sistem smemo zahtevati pomoči tudi od vlade. Čim dosežemo to, izgubi narodni boj svojo ostrino, kar bo nam v neizmerno korist, ker ta boj absorbira tolikih naših duševnih in materijalnih sil.

Določenege gospodarskega programa ne moremo imeti ob obstoječih razmerah. Edino, kar moremo je, da stojimo na straži gospodarskih koristi naše okolice, da vsaj preprečamo še večjo škodo.

Potem je omenjal govornik, kako se ravno oni, ki bijejo najhujši boj proti okoličanom, usiljujejo sedaj kakor dobri prijatelji. Kolika hlinavščina! V pismih, ki jih pošiljajo okoliškimi volilcem ne omenjajo nič italijanstva, ampak le svoje prijateljstvo, v svojih manifestih pa kriče le o italijanstvu Trsta. Žal,

da je med nami tudi še takih, ki se puščajo varati in glasujejo za Italijane. Pri vsem tem pa niso spoštovani, ker tudi nasprotnik spoštuje le zavednega in značajnega človeka. To je gotovo: Italijani so naši sovražniki, ki bi hoteli okoličane tudi gospodarski ugonobiti. Zato morejo le pošteni slovenski možje resnično zastopati interese naše okolice. In če bi bili vsi naši ljudje ostali naši, bi bil Trst že danes naš! V naših bojih ne gre torej le za mandate, ampak v prvi vrsti za to, da ohranimo svoje pod svojo zastavo. Potem postanemo faktor, ki bo mogel diktirati pogoje.

Kandidat Ivan Renčelj je izjavil na kratko svoje popolno soglasje z izvajani predgovornikov. Sprejel je kandidaturu, predvidiš se želji političnega društva „Ednost“ in zaupnikov. Tako naj store tudi volilci. Objublja samo eno: da hoče na strani svojih tovarišev storiti vse, kar bo v njegovi moči, za korist volilcev.

Volilec Sgubini je v italij. jeziku vehementno govoril proti kamori, ki jo je označil za insekt, ki razjeda organizem občine. Sprožil je tudi misel, da bi slovenski kapital zasnoval kako industrijsko podjetje v naših Barkovljah.

Svetko Martelanec se je zahvalil dru. Slaviku na izrečenem priznanju. Prav je, da se nič ne objubuje, ker se je uveril sam, da je naloga slovenskega zastopnika najtežavnejša. Veseli se dveh novih moči in moža iz stare garde — dra. Slavika. Kakor vsikdar store Barkovljani tudi v ponedeljek svojo dolžnost. Pokažejo, da se mi ne udamo za nobeno ceno.

F. Starc je napravil malo ekskurzijo v zgodovino, ki pravi, da smo se mi že pred 13 stoletji naselili tu. Ti naši pradedje so bili veliki junaki. Prodrli so do Adrije in tudi dalje, odkoder pa so jih poznejši zgodovinski dogodki odtisnili. Naši pradedje so nam pokazali pot: na veličansko važnost morja. To morje mora ostati našemu narodu v korist, v čast in slavo! Moramo, ker vse zaledje je naše in Trst je le nekaj otok.

Makso Cotič se veselil, da je iz vseh današnjih govorov zvenela ena tolažiliva nota. Ne samo na mandate, ne samo na hipne volilne efekte, ampak misel na delo za bodočnost — to je tenor nocojšnjih izjavljaj. Nekaternike je letošnji izid volitev v mestu nekoliko poparil, ker ni bil prirastek glasov tolik, kakor smo ga želeli vsi in kakor so ga oni pričakovali z gotovostjo. In vendar je ravno letos vzrok za zadoščenje. Dr. Rybář je rekel pred nekoliko dnevi v parlamentu, da se le veselil zveze med Nemci in Italijani, premišljeno je rekel to. Bodimo odkriti in priznajmo, da se je doslej v mestu našim glasovom pridružil marsikateri neslovenski glas in pa glas omahljivec. Ti vsi so letos odpadli, ker vsi so se združili proti nam. Kar smo pa letos nabrali glasov, to je naše, to je čisto slovensko. To je kakor skozi sito presejano in spodaj je samo čisto slovensko zrnje. To tvori za nas zanesljiv fundament, na katerem hočemo graditi svojo bodočnost na tržaškem ozemlju! Vsi na delo! Pozdravlja to bodočnost!

Dr. Edvard Slavik je nadovezal na misli predgovornikove. Edina naša slovenska stranka je bila čista, ker ni iskala nikoder pomoči. Sami vojujemo svoj boj! Pač pa so potrebovali naše pomoči socialisti in tudi kamoraši se tržejo za slovenske glasove. In na kar moremo biti še posebno ponosni, to je naša disciplina! Ogorčenje vlada v naših vrstah proti socialni demokraciji. In vendar: ko je naše politično vodstvo izdalo parolo za pomoč socialni demokraciji, so šli naši v boj za socialistične kandidate z isto vneto, kakor prej za svoje. Na take volilce smemo biti v resnici ponosni. S svojimi močmi — to je naše gesto. Kar se doseže s korupcijo in . . . s kupčijo, to je minljivo. Govornik je zaključil s proslavo našega samostojnega in samozavestnega nastopanja.

Ker se ni nikdo več priglasil za besedo, je predsednik Jaka Starc zaključil to zborovanje, ki je podalo tolikih lepih in pomembnih enunciacij. In burno soglašanje od strani poslušalcev nam daje tolažilivo zagotovilo, da je v zastopnikih in volilcih pravo umevanje pomena in namena naših bojev: z narodom za narod in njega bodočnost!

Domače vesti.

Nesramneži! Način, kako se tržaški Lahoni bahajo po mestu, kako pokupijo slovenske glasove v Rocolu in kako odjedo Slovincem dva mandata na volitvi, ki bo v ponedeljek — je naravnost nesramež!

Nočemo trdit, da so vsi naši volilci tako pošteni in vneti narodnjaki, da ne bi tupatam kdo prodal glas nasprotnikom, a da bi bilo toliko ničvredečev, kakor to trde Lahoni, tega ne moremo in nočemo verjeti.

Ne v Rocolu in ne pri Sv. Ivanu ni toliko izdajalcev svojega naroda, toliko duš, ki bi prodale za judževe groše svojo zarnodnost, svojo domovino in s tem sodomacine in vseh. Ker pa se Lahoni bahajo, morajo že imeti obljube ali vsaj upanja, da se jim posreči ta umazana trgovina. Naši ljudje

naj torej strogopazijo na lahonске in druge kupovalce. Naj jih, ako se jim posreči najeti le lopove, izroče roki pravice in jih izstavijo na sramotaj oder, da jih narod naš spozna in da jim bode sleherni zvesti sin našega naroda mogel z gnusom pljuniti v obraz!!

Lahonske in židovske prekupovalce pa nadzorujte in dokažite jim, da Slovenec ni na prodaj, da se varajo, ko po mestu gogore o korupciji, ki da vlada med našimi okoličani!

Vi pa, volilci, II. okoličanskega volilnega okraja, pokažite prihodnji ponedeljek lahoniski nenasitni druhal, da laže, laže in laže!

Preiskave in aretacije. V zaderskem „Narodnem listu“ čitamo: „Predvčerašnjim (dne 17. junija 1913) je redastvo v Splitu izvršilo hišno preiskavo v uredništvu „Svobode“ ter je preiskalo tudi urednika Oskarfa Tartagilo, in to radi letaka „8. junija 1912-1913“ izdanega povodom obletnice atentata na — Cuvaja! Naši niso ničesar. Aretirane so bili tri osebe, med temi tudi starca Sotiroviča, ki so ga pa po zaslišanju izpuščili na svobodo.“

Ta vest meče bengaličao luč ua sedanje razmere v Dalmaciji, ko so sakrosakraintni celo individual Cuvajevega kalibra!!

Radi postopanja z vojaki v Dalmaciji je vložil poslanec dr. Tresić-Pavičić v seji zbornice poslancev dne 3. junija interpelacijo na ministra za domobranstvo, iz katere podajamo tu nastopni ekscerpt:

„Tu (v Boki) vlada špijonstvo in ni en vojak ni varen, da ga ne denuncira kak agent-provocateur. Vsaka denunciacija se nagraja z dolgim dopustom, pak onim, ki marljivo denuncirajo, ne treba se vezbati, ne služiti. Mnogo nedozičnih vojakov je postalo žrtev takih sifokantov. Ta sistem je bil uveden pri II. 37 dopolnilnem bataljonu po majorju Heiderju, ki daje vsak dan preiskovati prtljago vojakov, ne bi-li morda našel „corpora delicti“. Ko so vojaki po dolgem vezbanju izmučeni do onemoglosti, je veselih oficirjev, ki jih hočejo razveseliti s pevanjem. Tako je dne 20. ali 21. maja neki rezervni poročnik velel svoji kompaniji — potem, ko jo je nekoliko ur mučil z vezbami — naj peva koračnico princa Evgena. Lačni, trudni izbiti vojaki so ogovorili, da jim za pevanje nedostaja fizične sile. Radi tega odgovora so morali še eno uro časa vezbati se v „tauf schritt“ na cestii med Herceg Novim in Kamenarom. Ko so bili vojaki popolnoma zdelani, je prišel poveljnik kompanije, jih odvel v šumico ob potu in je tu ta tavmaturg napravil čudo, da je vili vojakom tolike sile v junaške žile, da so morali, lačni in željni in na pol mrtvi od trudnosti, pevati do 7 zvečer koračnico princa Evgena!“

Iz tega razloga so staviili interpelant in tovariši sledeče vprašanje do ministra za domobranstvo:

Hoče-li Vaša prevzvišenost nemudoma storiti konec tem nezasišanim zlostavljanjem vojakov; hoče-li poskrbeti, da se najdejo krivci in kaznujejo po zaslugi!!

Kamoraška komedija, ki jo je priredil prednočnjim v dvoran „Tersicore“ volilni odbor laškoliberalne stranke v svrhu predstavitve kamoraških kandidatov za I. okoličanski razred, presega pač vse, kar je dosedaj uprizorila kamora v tem pogledu. Vsega skupaj se je udeležilo tega „impozantnega“ shoda veličansko število volilcev iz okolice, namreč nobeden, a vseh navzočih je bilo celih — 25. Nastopila sta dva kandidata dr. Piccoli in dr. Lauro.

Zanimivo je bilo res poslušati, kaj vse sta našlela, da bodeta storila, če bodeta kot okoličanska zastopnika izvoljena v mestni občinski svet. Dr. Piccoli je objubiljal, da se nemudoma zboljša cela okolica, če jo bo zastopal on. Sol bodo imeli okoličani, koikor jih bodo hoteli, seveda italijanskih, vse vsi dobe vodo, razsvetljavo, krasno urejene ceste in pota, menda celo za vsakega posameznika od njegove hiše pa do zelnika. Govornik je torej objubiljal bolj na splošno splošne dobrote, njegov naslednik, dr. Lauro, pa je sejal dobrote posameznim osebam, češ, vsak, kdor je zato, da ostane „Trieste al Triestini“, naj odda svoj glas laškimi liberalcem, in pečena piščeta mu bodo kar z neba dol friela v usta. Vsak tak okoličan postane bogataš, kajti laški liberalci store, da se nemudoma zboljša položaj vsakemu pravemu „trještinu“.

Slovenski okoličani! Vidite torej, kakii zlati časi se vam obetajo, če se obesite na škarice tisti laškoliberalni kamori, ki vam na eni strani objublja zvezde z neba, na drugi vas pa zmerja s „porci de ščavi“ in vam odreka vsako najmanjšo pravico do narodnega življenja na vaših rodnihi slovenskih tleh, ki je tako zlobna, da pošilja svoje lopovske ljudi požigat slovenske šole in napatat naše nedolžne otroke! Slovenski okoličani! Prepričani smo, da ga ni med vami narodnjaka-poštenjaka, ki bi se dal premočiti po teh kamoraških pajkadah, da bi izdal svoj narod njegovim in svojim najhujšim sovražnikom. Slovenski okoličani! V ponedeljek pokažite tem vsiljencem, da nimajo ničesar iskati v slovenski okolici, kajti okolica je in mora ostati naša, slovenska!

V opozorjenje. Tovarna sodavice pri Sv. Ivanu opozarja gostilničarje, da neki njez bivši uslužbavec imenom Maks Ceriani

(Makso Passerette), ki ga je tovarna odpuštila radi raznih nepravilnosti, nima več nikake pravice pobirati denar steklenice, ali sploh kaj drugega na račun te tovarne. Opozarja gostilničarje, da skuša imenovani z raznimi fintami koristiti neki konkurenčni zagriženo italijanski tovarni, kjer je sedaj v službi.

Na rednem občnem zboru Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, ki se bo vršil v ponedeljek dne 30. junija v posvetovalnici mestnega magistrata, bo na dnevnem redu posebno važna točka, ustanovitev podružnice zavarovalnice proti nevarnostem v Ljubljani in ustanovitev meščanskih šol na Kranjskem. Obe točki sta za ves obrtni stan zelo važnega pomena in želeli je, da bi se obrtniki, ki morajo imeti svoje delavce zavarovane v zavarovalnici proti nevarnostem v Trstu in katerih se je od strani zavarovalnice zgodila kakšna krivica, da se zglašijo pri zvezi: delegatih ali pa svoje pritožbe sporoče pisмено na načelstvo Zveze. Gospode delegate se pa opozori, da se polnoštevilno udeležijo važnega občnega zbora.

Otroško veselico priredi, kakor je že javljeno, otroški vrtec na Vrdelci dne 22. t. m. ob 5 pop.

Gotovo je, da veselica sama na sebi nima take prevlačene sile, kakor pomen; toda kdor količkar pozna na Vrdelci naše žalostne razmere, in sicer, kako preži na vse strani sovražnik nanjo, upamo, da mu narodno čuteče srce, ne dopusti, da se ta košček zemlje, na katero smo bili ponosni, potopi v morju tujine temveč, da tudi s takimi podrobnimi delom pomaga obvarovati lasti.

Zato pa v boj s skupnimi močmi, da zatrema zmaja, ki hoče požreti ne samo naše otroke, temveč tudi nas in naše imetje. Da se to ne zgodi, ne pozabite naše Vrdelce in naj se narodna srca odzovejo klicu naših Vrdelčanov in naših malčkov. Zatorej pa s tem kličem vsakomur, vsak dobro došel v naši sredi v nedeljo na naši otroški veselici!

Veselica NDO v Barkovljah. Jutri, 22. t. m. priredi „Nar. del. organizacija“ veselico v prostorih „Narodnega doma“ v Barkovljah. Na sporedu je godba, petje, srčanje itd. Začetek ob 4 pop. Vstopnina 40 vin. za osebo.

Ker je čisti dobiček namenjen za knjižnico NDO, se nadejamo, da poseti slavno občinstvo veselico v častnem številu.

Novo društvo. Namestništvo je vzelo naznanje pravila novega društva „Slovensko pevsko-zabavno in podporno društvo“ s sedežem v Pulji.

Svetoivansko pevsko društvo, izpolnjuje prijeto dolžnost, se javno zahvaljuje „Damskemu zboru vrdeškega Sokola“, „Saton-orkestru vrdeškega Sokola“, „Mandolinstični skupini Parma“ s Trsta in „Pevskemu društvu Slovan“ s Padrič za prijazno sodelovanje na nedeljskem koncertu. Istotako se zahvaljuje g. Antonu in Franu Negodetu za izposojen les, kakor tudi vsem gostom, ki so počastili našo prireditev in preplačali vstopnino.

Simpatično priznanje, ki si je pridobilo naše društvo povodom tega koncerta, ne bo izbrisano; hvaležnost naša nepozabna! Hvala vsem!

Ob tej priliki pozivljamo lastnika srečke šte. 315, da dvigne do nedelje 22. t. m. dobiček; sicer zapade isti društvu v korist!

Šolske knjige za ubožne učence. Osvrednje ravnateljstvo c. kr. založbe šolskih knjig na Dunaju razglašja, da znaša kvota, za katero se razdele šolske knjige ubožnim učencem na primorskih ljudskih in meščanskih šolah za šolsko leto 1913-14 svoto K 6404.— Ta svota se razdeli na posamezne šolske okraje takole:

Koper K 664.—, Volosko K 417.—, Pazin K 309.—, Poreč K 333.—, Pula K 645.—, Lošinj K 72.—, Krk K 180.—, Gorica, okolica K 726.—, Gradišče K 284.—, Tolmin K 348.—, Sežana K 303.—, Tržič K 471.—, Gorica, mesto K 101.—, Rovinj K 85.—, Trst občinske ljudske šole K 1220.—; učiteljska: Koper K 10.—, Kastav K 10.—, Gorica K 37; deklisška meščanska šola v Trstu K 59, deška K 50; drž. ljudska šola v ul. Fontana v Trstu K 80.—

Tržaška mala kronika.

Dvojen poskus samomora. 19letni mesarski pomočnik Romano Mornig, bivač na Acquedotto 17 in 20letna Natalija Podgorj iz Dolenj pri Gradiški, sta šla snoči v Bošket, kjer sta se za restavracijo zastirupila s karbolno kislino. Spravili so ju v bolnišnico. Njiju stanje je zelo nevarno in je le malo nade, da bi ju ohranili pri življenju. Oba sta imela okoli vratu trak belo-rdeče-zelene barve. Pri Morjigu so našli pismo, v katerem prosi za zmago laško-liberalne stranke pri sedanjih volitvah ter zapuščava vse, kar ima, Legi Nazionale. Posejval je baje okoli 800 K. Vzrok poskušene samomora je absolutno nepoznan.

Svoji lastni sestri grozil s smrtjo. V ulici Tartini št. 11. stanujoči dajnar Viktor Blasu ta je bil aretiran, ker ga je ovađila njegova sestra Marija Purgathova, da jej je

večkrat grozil, da jo ubije. Včera j jo je pričakal na stopnjicah in jej grozil s kladivom, ker mu ni hotela dati denarja, da bi bil šel popivati.

Zadušil se je na parniku „Uitonia“ neki mornar. Na ladji je bilo nakrcano žito, prosto nasuto, in se je med vožnjo ogrelo, da so se začeli razvijati plini. Oni mornar je spal v bližini in so ga plini zadušili.

Pošten najditelj. Šofer Viljem Amantini je snoči izgubil na Glavnem trgu zavojček, v katerem je imel 600 frankov v zlatu. Naznanil je izgubo na policiji. Danes dopoldne pa sta prišla na policijo delavca Peter Fantin in Ivan Cozzi, stanujoča v ul. Cavazzeni, sta izročila tamkaj onih 600 frankov in povedala, da je našel denar 12-letni Fantinov pastork Anton Liaro in ga izročil Fantinu. Poštenost dečka in Fantinova je tembolj hvale vredna, ker se nahaja Fantinova rodbina v zelo slabih življenjskih razmerah. Amantini, ki je že prejel najdeni denar, je pustil na policiji 60 K najdenine za poštenega najditelja.

Žepna tatvina. Neki Emilij Bianchi je ukradel nepoznan tat iz žepa denarico 30 K, ko je kupovala v neki trgovini v ul. Madonina.

Društvene vesti.

Olepševalno društvo za Prosek-Kontovelj naznanja, da se bo vršil 111. letni občni zbor v nedeljo, 22. t. m., ob 10 dop. v dvorani pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku, ker se je prvemu vabilu na občni zbor odzvalo nezadostno število udeležencev.

Kolesarsko društvo „Balkan“ vabi vse člane, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil danes zvečer ob 9 v kavarni „Minerva“. Jutri, v nedeljo se bo vršila dirka za primorsko prvenstvo. Odhod dirkačev točno ob 1 popoldne.

Pevsko društvo „Trst“ bo imelo jutri popoldne ob 3 pop. svoj redni občni zbor v društvenih prostorih.

Nar. del. organizacija.

Zveza jugoslovanskih pekovskih pomočnikov sklicuje za jutri, dne 22. t. m. ob 9 dopoldne v društveni dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2, društveni shod z dnevnim redom: „Narodne in mednarodne strokovne organizacije“.

Sklenjen odhod z godbo na veselico NDO v Barkovljah se ne bo vršil izpred „Narodnega doma“, kakor se je prvotno nameravalo, to pa zaradi prevlekle vročine. Veselica v Barkovljah se prične ob 4 popoldne.

Deželni odbor NDO sklicuje za jutri, dne 22. t. m. ob 10. dopoldne javen shod v dvorani „Del. kons. društva“ pri Sv. Jakobu. Dnevni red: „Šentjakobsko delavstvo in organizacija“.

Slovenski delavci pri Sv. Jakobu! Zadnji dogodki so morali pač vsakemu indifrentnemu slovenskemu delavcu odpreti oči. Nasprotniki slovenskega delavstva se neprestano množijo, in v zadnjem času so se začeli uprizarjati celo strajki proti slovenskim delavcem. Če se naše delavstvo vkljub temu dejstvu ne vzdrami, ga bodo nasprotniki izpodrinili. Skrajni čas je, da se upremo proti tem razmeram. Postavimo proti združeni falangi nasprotnikov — močne vrste organiziranega slovenskega delavstva! Le na ta način se nam bo mogoče braniti proti krivicam in se bojevati za zboljšanje, obupnih razmer slov. delavstva v Trstu. Zato vsi na shod!

Skupina delavcev v plavžih priredi danes ob 7 zvečer javen shod v prostorih „Gosp. društva“ v Škednju.

Vesti iz Goriške.

Iz Devina. V torek, dne 24. t. m. (t. j. na dan Sv. Ivana) se bo vršil v Devinu starodavni in znameniti konjski trg. Popoldne se pa vrši na občinskem vrtu vže običajni veliki javni ples, pri katerem svira vrla godba „Nabrežina“ iz Nabrežine.

Huda ženska je neka Josipina Turelova iz Mirna doma. V neki gostilni na Tržaški cesti je v prepiru vrgla steklenico v glavo nekemu Ivanu Cejanu. drugo steklenico mu je vrgla pa v hrbet. Ženo s steklenicami so naznanili sodni oblasti.

Samomor trgovskega pomočnika v Gorici. 25letni Josip Aliran, trgovski pomočnik, je pil karbolno kislino in umrl. Zahteval je od svojega očeta, čevljarja-vdovca s kupom otrok, denarja, katerega mu pa oče

Poslano*)

Bolniki, ki so bili do'go v postelji ter so jako zbirčni v jedilih, najdejo v „Kufeke“ hrano, ki odgovarja vsem zahtevam. „Kufeke“ povzročajo slast in prebavo, kakor tudi okrepljeno telesa ter prirastek teže. — Istočasno treba upoštevati dobri okus ter možnost, da se da uporabiti na različne načine. Brošurico s 104 originalnimi recepti dobi vsakdo brezplačno v lekarnah in mirodnicah.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Narodna posojilnica in hranilnica v Trstu
 registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
 NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE
 sprejema in obrestuje **vloge na knjižice po 4¹/₂ -- 4³/₄ -- 5⁰/₁₀**
 Daje posojila na menjice in vrednote na mesečna ali tedenska odplačila.
 Eskomptuje trgovske menjice. Prodaja srečke na mesečne obroke.

Novi „Berson“ podpetnik iz gumija

stavlja v ozadje vse druge. - Bolj trpežno nego usuje. - Prožno. - Varuje živce in hrbtni mozeg.
 Bersonwerke, Dunaj VI.

Odlikovana tovarna sodavice **ADRIJA** Sv. Ivan pri Trstu,
 Via S. Cilino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 566.
 se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

Dr. Pečnik
 Dr. PETSCHNIGG
 Trst, via S. Caterina št. 1.
 Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8-9 in 2-3 in specialist za kožne bolezni (spolne) bolezni: 11-1 in 7-7.

Alojzij Povh
 slovenski urar in zlatar
 V TRSTU
 ulica del Rivo št. 26
 (na trgu pri Sv. Jakobu)

Odlikovana pekarna in slaščičarna
Vinko Škerk - Trst

Podružnica: Via Miramar št. 11.
 Via Acquedotto št. 15.

Trikrat na dan svež kruh.
 Prodaja vsakovrstnih biskotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krogantov in vse predmete za peči. Najfinejša moka iz najboljših mlincev po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom.
 Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

Velika zaloga beneških otrobov, sena, ovs, žita in moke
 lastnik
Carlo Grego
 Trst, ulica Raffineria št. 7
 (bivše skladišče Baruch & Co)
 Nizke cene. Najboljša kakovost.

Krojačnica Vek. Terzo
 Trst, ulica Fonderia št. 4, I. n.
 Priporoča se c. obištvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev.
SVOJI K SVOJIM!

Dijaki
 za dobro spričevalo

je najljubši dar **WAFERRAD** najboljšje kolo monarhije! **KOSMOS** kolo dobro, poceni ljudsko kolo.
 Ilustr. cenik zastoj in franko pri zastopnikih:
 TRST: Rötli Rudolf, ul. Acquedotto 21.
 GORICA: Grusovin E., Corso G. Verdi 42.
 Sv. LUCIJA: Ig. Suligoj.
 AVSTR. DRUŽBA OROŽNIH TOVAREN V STEYRU.

„Slavija“
 vza. zavarov. banka v Pragi
 Rezervni fond K 63,758,286-24.
 Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390,603-61.
 Dividend se je doslej izpl. K 2,588,081-85.
 Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodne uprave.
 Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživljenje in smrt z manjšajočimi se vplačili. Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživaja najboljši slovena koder postuje. Zavaruje tudi proti vltomu. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.
 Glavni zastopnik v Trstu
V. CEGNAR, ulica Caserma 12,
 TELEFON št. 21-47.

ni mogel dati. Sin se je odstranil iz hiše, ne da bi bil kaj rekel. Z očetom sta se pa večkrat spila. Zvečer je prišel v hišo in v veži dobil neko deklico ter jo poslal po vrček piva. Predno je izpil, je rekel: Ta vrček bo zadnji! Na to je kmalu padel na tla. Nesli so ga v bolnišnico, kjer so konstatirali že nastopivšo smrt.

Razprava proti Rozini in Finžgerju je končno določena, in sicer na dan 30. t. m. Trajala bo morda cel teden. Predsedoval bo razpravi dvorni svetnik Cazafora; prisednika bosta svetnik Sterle in sodnik Leoncellis. Kot računski izvedenec bosta navzoča pri razpravi deželna uradnika Hrovatin in Furlani.

Homoseksualnost. Aretovali so v Gorici dobro znanega Italijana, uradnika pri deželni odboru po imenu Adriano Galdes. On je bil duša italijanskega društva „Apollo“, tajnik gledališkega društva, blagajnik v „Furlanskem konviktu“, kjer je počel z dečki reči, ki so ga spravile v preiskovalni zapor. Potem je bil aretiran občinski tajnik v Terzu v Furlaniji, Mario Degressi, ki je bil poprej prefekt v imenovanem konviktu. Te aretacije so vzbudile seveda v Gorici veliko senzacijo.

V **Cerknem** je oddati več stanovanj za letoviščarje. Kraj je po svoji legi in planinskem značaju zelo primeren za počitniški oddih. Lepi, senčnati izprehodi, divjeromantična soteska Pasice, podobna znanemu Vintgarju, zdrava pitna voda. Za turistje je v okraju več hribov zlasti Porezen (1632 m) z oskrbovano kočjo. Cerkno ima sedaj svojega zdravnika. Redna avtomobilna zveza. Avtomobil odhaja vsak dan ob 4 popoldne od železniške postaje Sv. Lucija-Cerkno. Glede stanovanj daje pojasnila podružnica Slov. plan. društva v Cerknem.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici priredi prihodnjo nedeljo veliko športno slavnost s sodelovanjem več društev. Zanimanje od strani slav. občinstva je veliko, ker je jako obširen program.

Pri tej priliki priredi kolesarsko društvo „Balkan“ cestno dirko Trst-Gorica. Vrši se tudi tombola cinkvina 100 K, tombola 200 kron. Na obširnem veselilnem prostoru „Batjel“, Tržaška ulica, napravi CM ženska podružnica bogato založen paviljon z vsakovrtnimi mizami jedilni, fino vino v butilkah itd. ter šaljivo pošto. Pri slavnosti in plesu bo sviral prvokrat v Gorici godba NDO iz Trsta. Do sedaj se je vpisalo že 35 dirkačev.

Ustanovni občni zbor podružnice N. D. O. v Gabrovici pri Komnu se bo vršil jutri, v nedeljo, dne 22. t. m. ob 2 pop. v prostorih g. župana. Na njem bodo govorili predsednik osrednjega izvrševalnega odbora NDO, dr. Sosič, strokovni tajnik Brandner in predsednik zidarske skupine Pregarc. Delavci, oziroma zidarji v Gabrovici! Pričakujemo, da se udeležite tega občnega zbora v čim impozantnejšem številu.

Druge slovenske in hrvatske dežele.

V spomin vrlému Slovincu učencjaku. Ljubljana, 19. t. m. Hladna zemlja je pokrila danes krsto moža, čigar smrt pomeni veliko izgubo za ves narod.

Umrli je profesor Milan Pajk. Ob njegovem grobu žaluje Ljubljana, ob sveži gomili stoje v nemi boli njegovi učenci, tu joče mati Slovenija, izgubivša svojega vrliga sina.

Ne bom popisoval na dolgo pokojnikovega delovanja, ne bom podajal življenjepisa njegovega, to so storili že drugi v tukajšnjih dnevnikih.

Omenjam le, da je bil pokojnik vzor profesorja, skrbnega očeta, sin pisateljice pokojne Pavline in pok. Janka Pajka.

Imel je starše, katerih ime s častjo izgovarja vsak Slovenec, sam pa jim je bil enak, da, prekašal jih je. Neumorno marljiv, vedno v delu. Vse svoje moči je posvetil zgodovini, zemljepisju. Proste ure je preživljal na planinah. Pred 10 dnevi je bil še v planinskem svetu s svojimi učenci, a danes — pero mi zastaja — danes počiva v hladnem grobu.

Kruta je usoda slovenskih geografov in zgodovinarjev: Rutar, Cerk, Orožen, Pajk, po vrsti so omagali in odšli v večnost.

Veličasten je bil pokojnikov pogreb. Spremljala ga je na za njem pctu ogromna množica meščanstva. Počasi se je vil izpred k sv. Kriščcu.

Ko je pa prof. Ilešič stopil h grobu in se v jedrnatem govoru z ginjenim glasom poslovlil od pokojnika, tedaj so blestele solze v očeh premnogih. Prazno je okoli nas. Smrt je ugrabila nekaj, kar nam je nena-domestnega. Osamljeni se čutimo. Morituri te salutanti, je vzkliknil govornik.

Zazeblo me je pri srcu. Zdelo se mi je, da se je podrl narodu steber. Saj je tako vse žalostno pri nas. Narodni ponos, energija, kje sta? Tista peščica mož, ki je še trdna, neizprosna, se krči. Po svetu tavajo neodločne, mrtve sence. A pustimo to. To je bil trenotek.

Izzvenele so zadnje govornikove besede,

zadnji slava je zamrl na ustnicah, poklonil se mu je sokolski prapor in odšil smo. Pokojniku pa večni spomin!

DAROVI.

— Veseleč se sijajne zmage v drugem razredu v I. okraju, so nabrali častilci gosp. Antona Mik'avca, novozvoljenega svetovalca, v gostilni g. Kariža (Bakota) v Ravtah za Magdalensko podružnico CM K 5-12. Ker se je „škedenjski ruh“ prevrgel iz rdečkarja v zelenca, kakor gad, ker ga poštena družba ni marala pri veliki mizi v gostilni g. Spe-tiča na Katinari, dodal „lopovski agitator“ še 38 stot. skupaj K 5-50. Srčna hvala vrlim Magdalenčanom.

— Za openški paviljon so darovali sledeči: Antonija Daneu torto, biškote, Merica Ferluga pečivo, Matko Hrovatita mrzlo pečenko, ga. Ivanka Malalan 50 komadov pečiva, Olga Sosič pečivo, Ernesta Malalan pečivo, Emilija Keber dva velika šarilja, Papina Gruden en salam, Anton Sosič šest steklenic Krema Marsale, Viktor Posič dve steklenici refoška.

NB. Nadaljne darove sprejemata g. Olga Sosič in gospica Zora Drašček.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vln. besede. Nastop tiskane besede enkrat več. Največja prilagodba na vln. Plača se takoj izročilnim oddatcem.

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Odda se meblirana soba za dve osebi s porabo kuhinje, v stanovanju je voda in plin, ul. Madonnina 13, l. vrata 4. 987

Hiša skoro nova s 5 prostori, 400 klastrov zemljišča, 2 vodnjaka, 5 minut od žel. postaje Vrdela, proda se za 18.000 na račun 10.000 kron. Naslov pri Edinosti pod št. 1301. 1301

Nižjeavstrijska deželna zavarovalnica išče agente. Pisati Trst, poštni predal št. 392. 1338

Priporočja se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel „Pri zlatem Jelenu“ v Gorici. Cene zmerné. 1252

Išče se pomočnik izučen v žganjarski stroki. Nastop 1. julija. Naslov pove ins. od. Edinosti 1349. 1349

Išče se ne daleč od Trsta, v bližini morne kopelji, soba z dvema posteljama in s hrano. Ponudbe pod „Snaga 898“ na ins. oddelek Edinosti. 1477

Posojila do zneska K 15.000 na okoličanska posestva na razpologo. Poizvedbe v ulici Belvedere št. 7 (gostilna). 1357

Odstopi se koncesijo po jako ugodnem pogoju za gostilničarski obrt v ajdovskem okraju. Naslov pri inseratnem oddelku Edinosti pod št. 1371. 1371

Josip Pirjevec krojač na Opčnah pri Trstu sprejme takoj učence. 1363

Meblirano sobo čedno in zračno v bližini Narodnega doma, se išče. Naslov tu. 100

Prazna soba kuhinja z vodo in mala soba se odda v najem. Molino a vento 7, l., vrata 9. 1370

Sokolski kroj za srednjo postavo na prodaj. Ulica Molin a vento. Rocol št. 48, II., vrata 26. 1368

Fantje! Kam pa jutri? Na Brje, kjer bo plešni venček in kratkočasna zabava. Točil se bo iz vrstni kraški teran. 1364

Postaja Dutovlje-Skopo bo nudila v nedeljo 13. julija t. l. obilo zabave. Ples itd. Poskrbi zato skopeljska čitalnica „Kras“ in gostilna Lovrenca Živec. Prihitite semkaj stari in mladi, bližnji in daljnji! 1366

Prodam harmoniko dobro in ceni, ulica della Guardia 21, vrata 3. 1367

Priporočljive tvrdke.

Urarna in zlatarna v Trstu, ul. Settefontane št. 10. Po anjnižjih cenah se popravljajo ure in zlati predmeti. Popravljajo se budilniki z garancijo po K 1.—. Osio Squadrani. 909

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo novo, prvovrstnega Dreherjevega piva na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità št. 24, vogal ulice Czarna (nasproti mezeja Revoltella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ.

Josip Štolfa mizaraki mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizaraka dela. 297

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojasa št. 7, (poleg „Konsumnega društva“) priporočja svojo mesnico.

Anton Novak, brivec v Trstu, ulice Belvedere št. 57, se toplo priporočja cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Josip Macarol Trst, ulica Conti št. 38. Prodajalna čevljev. Izdeluje čevlje po meri in sprejema popravila. Cene zmerné.

Pisarnovodjo

in izurjeno stenografino išče odvetnik dr. Fran Šolar v Trstu, ulica Farneto 1, II. Nastop takoj.

Iščemo pisarniško moč

z znanjem češke ali nemške stenografije. Obvladati mora istočasno hrvatski eventualno italijanski jezik v govoru in pisavi. Ponudbe z zahtevo plače itd. na Prvi parni mlyn Kladenský, Bratř Klinger & Popper, Kladno — (Češko).

LETOVIŠČE BOHINJSKA BISTRICA BOHINJSKO JEZERO v Triglavskem pogorju, na progi drž. železnice Jesenice—Trst, tri ure oddaljen od Trsta; **alpska klima**, izborna voda, stanovanja v gostilnah, vilah in privatnih hišah. Ugodne železniške zveze za izlete, gorske ture. Zmerne cene. Informacije in prospekti brezplačno. **PROMETNO DRUŠTVO V BOHINJSKI BISTRICI.**

Čevljarnica „Alla Sartorella“

se je preselila iz ulice Barriera vecchia št. 15 v ul. Arcata 5 v isti hiši.

Lekarna Brelh v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1-20. 3 stekl. po pošti vse franko 4-50 K. Obliž za kurja očesa 20 vinarjev. — Neoporekljivo sredstvo. —

Salon za gospe

Pranje glave, česanje, barvanje las, izdelovanje in veliko skladišče lasuljarskih del, kakor pletenice, krocketi itd. Priporočja se p. n. gospem **A. ŠEBEK,** lasuljar, Trst, ulica G. Carducci št. 9.

Fotograf Pietro Miani

Corso št. 41 izvršuje fotografska dela vseh vrst na umetniški način najdovršeneje in najnaravnije glede poze in svetlobe, plastičnosti in modelacije. Ker je preskrbljen z najboljšimi objektivni renomirane tovarne KARLA ZEISSA, ki omogočajo največjo natančnost, popolno anastigmatično korekcijo in najmanje podrobnosti z vso preciznostjo, more zadovoljevati najstrožje kritike i glede umetniških slik i glede modernih fotografij. Cene najzmernejše, da se jim ni bati konkurence.

Andrej Rojic, Trst

ULICA ACQUEDOTTO št. 20 priporočja cenj. občinstvu svojo higijenično brivnico.

Odprta je nova mesnica

v Rojanu, ul. Apiari 5 (za cerkvijo) Prodaja se goveje, telečje in kostruno o meso ter perutnine. Cene nizke.

LETNA SEZONA! TVRDKA **Vittorio Piscur, Trst** opozarja vse svoje cenjene odjemalce, da je sprejela veliko pošilatev narejenih oblek za moške in dečke v najnovjših barvah in da jih bo prodajala ob tej priliki po tako nizkih cenah, kakor jih še ni bilo v Trstu. — Oglejte si veliko skladišče, ne da bi morali kaj kupiti. NB. Priporočja se, da trgovine ne zamenjate z drugimi, kar bi bilo v vašo škodo.

Aristide Gualco - Trst via S. Servolo 2 — Telefon 27-38 **Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cevi in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.** Sprajema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerné, delo točno.

Deželani! Posušeno lipovo cvetje

kupuje po najvišjih cenah tvrdka **Julius Fanta, Trst, ulica Fontana 4** (v hiši Mankoč). Tudi druga zelišča in korenike se kupujejo. Pojasnila daje ista tvrdka.

Prva tržaška tovarna „Cicli Trieste“ G. Mürer, ulica Chiozza št. 18. Zaloga vseh novosti. Gumijevi plašči in cevi, pripadki in komadi za izmeno. Absolutno konkurenčne cene. Olajšanja pri plačevanju. Kolesa „Racer“ od K 130.— naprej, najboljša ljudska kolesa. Popravila se izvršujejo pod garancijo točno in po nizkih cenah.

J. J. Suban, Trst, ulica Giorgje Vasari št. 10.

Velika zaloga vsakovrstnega parmezana la po K 2-30 in sir in vsakovrstne slanine.

sira. Priporočam trgovcem in gostilničarjem naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji. Priporočja se vdani